

Titel: **Claras bog**

Temaer: Ensomhed, følelser, venskab, naturen, mod, stille piger
Fag: Dansk
Målgruppe: 7. – 9. klasse
Bog: Inge Duelund Nielsen og Gitte Gade, Jensen & Dalgaard, 2020

Denne pædagogiske vejledning tager udgangspunkt i en undersøgende tilgang til litteraturarbejdet. Så der er forslag til en række opgaver, hvor eleverne er oplevende, opdagende og undersøgende i teksten.

Faglig relevans/kompetenceområder

Vejledningen lægger op til at arbejde med kompetenceområderne Fortolkning og Kommunikation.

De faglige områder, der kan arbejdes med, er fortællere, komposition, tomme pladser, billedanalyse og illustrationernes betydning for fortællingen.

Ideer til undervisningen

De følgende ideer til arbejdet med bogen tager udgangspunkt i at skabe en undersøgende tilgang til litteraturundervisningen, hvor eleverne selv kommer på banen med deres forundringer, opdagelser og fortolkninger af bogen. De er bygget op efter følgende dele:

- **Udenfor bogen:** Hvor forforståelsen aktiveres inden læsningen.
- **Inde i bogen:** Hvor der arbejdes med oplevende tolkning, opdagende tolkning, afprøvning, uddybning og fortolkning.
- **Udenfor bogen:** Hvor der perspektiveres til omverdenen og de danskfaglige områder, som har været i fokus i undersøgelserne.

Udenfor bogen

Start med at gøre opmærksom på, at eleverne i læsningen af bogen skal kunne læse mellem linjerne og udfylde tomme pladser, for at skabe deres forståelse af hvad der sker i bogen.

Eleverne starter med kun at kigge på forsiden af bogen og reflektere over hvilke betydninger, der ligger i titlen "Claras bog". De må ikke læse bagsideteksten.

Inde i bogen

Start med at læse de første fire sider, frem til "... kan vi mærke varmen, fra hinandens arme", højt for klassen. Lad bagefter eleverne selv læse de fire sider, så de ser illustrationerne sammen med teksten.

Oplevende tolkning

Herefter skal eleverne beskrive deres umiddelbare oplevelse af bogens begyndelse. Det kunne f.eks. være

- Hvordan er deres oplevelse af Patricia og Clara? Hvordan er forholdet mellem dem?
- Hvilke dele af historien fortælles af hvem?

- Hvordan oplever de stemningen i bogen?
- Hvilke beskrivelser af steder og miljøet oplever de?
- Er der noget, de undrer sig over, og som gør dem nysgerrige. Spørgsmål de gerne vil have svar på. Noget de skal være åbne for at undersøge senere i bogen.

Eleverne skal nu i grupper genskabe et stillbillede, af en situation fra de sider de har læst. De laver opstillingen og tager et billede med deres mobil.

Der skal til sidst samles op på elevernes oplevelser af teksten og deres billeder af situationer. Det kan være i grupper eller på klassen, men giv dem mulighed for at italesætte nogle af deres oplevelser med teksten indtil nu. Der skal også være mulighed for at høre deres tanker om forsættelsen.

Opdagende tolkning og afprøvning

Lad nu eleverne læse et længere stykke af bogen, så de har tid til at fordybe sig i historien.

Derefter skal de gå i dybden med at finde, tre til fire tekststeder, som er centrale, som undrer dem eller er noget de gerne vil have svar på. Det er op til eleverne selv at opdage steder, de synes er relevante. Det kunne være:

- Papirlapperne med citater/visdomsord
- Claras forhold til Frode
- Patricias forsøg på at hjælpe Clara

De kan også kigge, med faglige briller, efter tekststeder som viser noget om f.eks. fortællerne, kompositionen eller steder med tomme pladser.

Bagefter skal eleverne dykke ned i illustrationerne og vælge en eller to centrale illustrationer, som de mener er med til at fortælle noget mere end teksten gør. De skal beskrive deres illustrationer, huske at bruge faglige termer fra billedanalysen og kunne argumentere for deres valg.

Eleverne skal nu komme med deres egne tolkninger af, og svar på, spørgsmål til tekststykker og illustrationer. Bagefter skal de samles i grupper og afprøve deres tolkninger i dialog med hinanden. De diskuterer, om de er enige i hinandens tolkninger af de udvalgte tekststeder. Derudover kan de også diskutere spørgsmål som:

- Har deres umiddelbare oplevelse af bogen, ændret sig siden de læste første del af bogen og til nu?
- Er der noget i teksten, der ikke hænger sammen, og som de derfor undrer sig over?

Hvad vil de gerne undersøge og have svar på i resten af teksten?

Uddybning og fortolkning

Lad eleverne læse bogen færdig.

Bagefter skal de finde og nærlæse opslag/steder i bogen, som er med til at skabe sammenhæng i historien og komme med svar på nogle af de spørgsmål og tolkninger, de har lavet tidligere. De skal kigge både på tekst og billeder og gerne steder, hvor de i sammenhæng fortæller historien. Igen skal eleverne prøve selv at finde tekststeder.

Eleverne diskuterer til sidst deres uddybning og fortolkninger af de nærlæste opslag/steder i mindre grupper eller på klassen. De skal selvfølgelig huske at argumentere med udgangspunkt i teksten og deres

---

undersøgelse af den. Spørgsmål de kunne tage fat på i deres diskussioner, kunne være følgende:

- Har de ændret deres forståelse af bogen, og hvad den ville handle om undervejs i læsningen?
- Hvordan beskrives Claras verden i løbet af novellen?
- Hvordan har deres billede af Patricia og Clara udviklet sig undervejs i novellen?
- Hvilke tomme pladser har de selv udfyldt undervejs i deres læsning af bogen?
- Hvilken betydning har illustrationerne for deres oplevelse/forståelse af teksten?
- Hvordan fortolker de den åbne slutning, og hvad forestiller de sig der er sket?

Udenfor bogen

Her er en række bud på hvordan eleverne kan arbejde med at perspektivere teksten, arbejde videre med fortolkning og egen forståelse og samle op på nogle af de faglige områder.

- Temaer. Lad eleverne arbejde med bogens temaer i små grupper. Lad dem diskutere og finde begrundelser i bogen. De kan arbejde med spørgsmålene: Hvad er bogens temaer? Hvad er forfatterens budskab? Hvad kan vi lære af bogen?
- Perspektiver til eget liv. Har eleverne prøvet at være udenfor eller usynlig for andre? Har de oplevet, at der er nogen, som andre ikke vil være sammen med? Der kan også snakkes om, hvad I kan gøre for, at det ikke sker i jeres klasse. Hvordan lægger vi mærke til hinanden? (se evt. "Klassekabal", som udgangspunkt for en snak.)
- Eleverne kan lave en collage, der samler op på bogens handling og temaer. De kan lade inspirere af billederne i bogen. Collagerne kan hænges op i klassen. Brug blanding af tegning, billeder, små sedler, o. lign. Lad fantasien flyve.
- Skriv historien om Clara set fra træet Frodes synsvinkel. De kan også skrive om, hvordan de andre i klassen oplever Clara og hendes forsvinden.
- Lav en podcast om Claras forsvinden, hvor der fortælles om Claras mystiske forsvinden. Der kan skabes stemningsbeskrivelser, interviews, fortælling om hvad der er sket, og gæt på hvor Clara er henne.

Faglig perspektivering

- Komposition. Der kan arbejdes dybere ned i bogens komposition og de forskellige dele fortællingen er bygget op af.
- Fortællere og synsvinkler. Der kan diskuteres, hvilke betydninger de forskellige fortællere og synsvinkler har på indlevelsen i fortællingen. Det kan også diskuteres om illustrationerne er fortællere.
- Billedanalysen. Man kan gå i dybden med de store illustrationer på opslag 19, 24 og 28, hvor der ikke optræder tekst.
- Der kan fokuseres mere på de tomme pladser i bogen, hvis det ikke har været et fokus undervejs i læsning og arbejdet med bogen.